

NOVI UDŽBENIK ORGANIZACIJA GRAĐENJA

Knjiga inspirirana nastavom, istraživanjima i praksom

PRIPREMIO:

Prof. dr. sc. Mladen Radujković

Iako je izdana kao sveučilišni udžbenik, knjiga *Organizacija građenja* pisana je za širi krug korisnika koji uključuje studente i praktičare, ali i istraživače koji u njoj mogu naći korisne informacije

Naslov: Organizacija građenja. Izdavač: Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet. Urednik: prof. dr. sc. Mladen Radujković. Recenzenti: prof. dr. sc. Diana Car Pušić, prof. dr. sc. Jadranko Izetbegović, prof. dr. sc. Ivica Završki. Dizajn i prijelom: Dora Bilandžić, mag. art. Lektorica: prof. Sandra Uzun-Ikić. Tisak: Tiskara Zelina d.d. Format: B5, tvrdi uvez, kunstdruck, 298 str. Naklada: 500 primjeraka. Zagreb, 2015.

U prosincu 2015. u nakladi Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu tiskana je knjiga *Organizacija građenja* koju su napisali prof. dr. sc. Mladen Radujković, doc. dr. sc. Zlata Dolaček-Alduk, doc. dr. sc. Ivana Burcar Dunović, doc. dr. sc. Maja Marija Nahod i doc. dr. sc. Mladen Vukomanović. Knjiga je inspirirana nastavom, istraživanjima i praksom u području organizacije građenja, koje na Zavodu za organizaciju i ekonomiku građenja na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ima gotovo pedesetogodišnju tradiciju, ali je razvijeno i u svim građevinskim fakultetima ostalih sveučilišta i veleučilišta u Hrvatskoj. Nakon što je 2012. objavljena knjiga *Planiranje i kontrola projekata*, knjiga *Organizacija građenja* druga je u nizu knjiga katedre Organizacija i ekonomika građenja.

Iako je izdana kao sveučilišni udžbenik, knjiga *Organizacija građenja* pisana je za širi krug korisnika koji uključuje studente i praktičare, ali i istraživače koji u njoj mogu naći korisne informacije. Posljednja izdanja koja obrađuju područje organizacije građenja datiraju iz 1984. (autor prof. Josip Klepac) odnosno 1994. kada je objavljena sažeta verzija (autor prof. dr.

sc. Juraj Marušić). Ona su konceptualno drugačija te ih se više ne može nabaviti.

Studenti građevinskih preddiplomskih studija mogu se u cijelosti osloniti na ovo najnovije izdanje koje u potpunosti obrađuje gradivo predmeta Organizacije građenja koji se predaje na sveučilišnim ili veleučilišnim studijima. Za njihove potrebe dostatni su dijelovi knjige ili poglavlja, ovisno o nastavnim programima

ORGANIZACIJA GRAĐENJA

Mladen Radujković i suradnici

MANUALIA UNIVERSITATIS STUDIORUM ZAGREBIENSIS
UDŽBENICI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

na pojedinome studiju. Studenti diplomskog studija također mogu koristiti knjigu jer obrađuje dijelove gradiva koje se na raznim studijima obrađuje u sklopu specijaliziranih predmeta iz organizacije i planiranja građenja ili upravljanja građevinskim projektima. Praktičari koji rade na pripremi građenja, vođenju građenja, upravljanju projektima, nadzoru ili konzultantskim poslovima prilikom građenja u knjizi mogu pronaći niz informacija ili konceptualnih rješenja koji će im pomoći u svakodnevnome radu. To se ne odnosi samo na one koji su diplomirali na smjeru Organizacija građenja, već i na studente općeg smjera ili ostalih specijalističkih smjerova koji tijekom školovanja nisu slušali nastavu iz predmeta u sklopu kojih se detaljno obrađuje područje organizacije građenja. Opseg gradiva u knjizi, detalji i neki posebni dijelovi obrađeni su tako da praktičarima koji žele saznati neki podatak ili steći neku dodatnu spoznaju iz organizacije građenja pruže brzu i dostatnu informaciju potrebnu prilikom njihova rada.

Knjiga je sadržajno podijeljena u jedanaest poglavlja koja pokrivaju tradicionalna područja kao što su gradilište, plan i kalkulacije, uz dodatna specijalistička područja proučavanja rada, zaštite na radu i regulative, te naposljetku relativno nova područja upravljanja građevinskim projektima i organizacije sudionika. Na taj način knjiga odražava današnji pojam organizacije građenja koji multidisciplinarno i sveobuhvatno ujedinjuje niz znanja potrebnih za učinkovit i siguran rad u pripremi i provedbi građenja, kojima se resursi iskorištavaju na najbolji način, uz stvaranje rezultata i koristi za sve uključene i širu zajednicu.

U uvodnome poglavlju prikazani su trendovi u hrvatskome građevinarstvu, utjecaj razvoja organizacijske teorije na organizaciju građenja te obilježja i tipovi građevinske proizvodnje. Kao dobar primjer za građevinarstvo navedene su pre-

poruke za najbolju praksu temeljene na iskustvima iz Velike Britanije.

U poglavlju *Dokumentiranje organizacije građenja* objašnjen je način izrade projekta organizacije građenja kao temeljnog dokumenta pripreme i organizacije građenja.

U trećem poglavlju *Proučavanje elementa i metoda rada* prikazani su ključni utjecajni elementi pri organizaciji rada, radni procesi, mjerenje i normiranje rada, norme rada i materijala te organizacija procesa.

Način uređenja i organiziranja gradilišta s primjerima privremenih objekata za smještaj i skladištenje, organiziranje vanjskog i unutarnjeg prijevoza, načini opskrbe gradilišta strujom i vodom te izrada sheme gradilišta objašnjeni su u poglavlju *Organizacija gradilišta*.

Poglavlje *Planiranje i kontrola građenja* obrađuje osnove pripreme i izrade plana građenja te opisuje metode linijskog i mrežnog planiranja, planiranja resursa i praćenja i kontrole građenja s primjerima izvještaja.

U šestome poglavlju *Kalkulacija cijene građenja* prikazani su primjeri različitih vrsta kalkulacije cijene građenja, izrada analiza cijena, postupak izrade ponude, mogućnosti primjene teorije troškovno važnih stavki, analize rizika kod kalkulacije, troškovi životnog vijeka i upravljanje vrijednostima te su dani savjeti za pouzdanu kalkulaciju. Također su priloženi postupci za ocjenu konzultantske, projektantske i izvođačke ponude.

U poglavlju *Upravljanje građevinskim projektima* opisani su osnovni pojmovi koje treba znati svaki voditelj projekta i član tima. Objašnjeni su ključni međunarodni standardi upravljanja projektima, uloga voditelja projekta, način formiranja i rada tima, kompetencije potrebne kod upravljanja projektima, procesi i dokumentacija upravljanja građevinskim projektima te provedba upravljanja.

Glavne organizacijske strukture poduzeća te način, čimbenici i formiranje struk-

ture organizacije sudionika u građevinskom projektu prikazani su u osmome poglavlju *Organizacija sudionika u građenju*. Posebno su objašnjeni primjeri organizacije sudionika prema ugovornim modelima i strukturi rada te osnovne informacije o FIDIC ugovorima.

U poglavlju *Građevinska regulativa* objašnjeni su zakonodavstvo u prostornome uređenju, građenju, kontroli i inspekciji građenja, upravljanju građevinskim projektima, energetske učinkovitosti te Hrvatskoj komori inženjera u građevinarstvu.

Deseto poglavlje obrađuje zaštitu na radu pri organizaciji građenja s pregledom glavnih propisa, zonâ opasnosti, uloga koordinatora zaštite na radu, obveza sudionika u građenju, osobnih zaštitnih sredstava i skladištenja te opisima zaštite na radu kod rada na visini i dubini, kod požara i glavnih građevinskih radova.

U zadnjem poglavlju *Primjeri* priloženi su neki primjeri proračuna, postupaka ili obrazaca koji trebaju olakšati razumijevanje pri prvim susretima s područjem organizacije građenja.

Iz opisa poglavlja vidljivo je da knjiga na više od 500 stranica obrađuje široki spektar područja i problematike organizacije građenja. Stoga ova knjiga može biti pomoć i nadahnuće svim građevinarima da prepoznaju vrijednosti organizacije i upravljanja građenjem kojima se stvaraju razlike između uspješnih i manje uspješnih u poslovanju. Najskuplji je rad neorganizirani rad, a uvođenje nove tehnologije ili tehnike, uz zadržavanje stare organizacije, rezultira samo skupom novom proizvodnjom. Danas se tehnika, kao i većim dijelom tehnologija, kupuje i prilagođuje. Organizacija se ne kupuje, ona se oblikuje i razvija u svakome sustavu specifično te se neprestano usavršava, a uspješniji se od ostalih poglavito razlikuju po usavršenoj i dinamičkoj organizaciji i upravljanju. Ova je knjiga pisana kao pomoć na tome putu.